

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТУРИЗЪМ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ“ -
ГРАД ЯМБОЛ

Утвърдил: .....
(Директор: Цветанка Николова)

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ**

за учебната 2024/2025 година

Програмата е част от Стратегията за развитието на училището

I. УВОД

Провежданата реформа в образователната система в България има за цел оптимизиране на училищната мрежа, повишаване качеството на предоставяното образование, подобряване на връзката между търсене и предлагане на пазара на труда и привеждане на системата в съответствие с изискванията за функциониране на висококвалифицирана работна сила в новите икономически условия. Един от най-важните елементи на реформата, с ключово значение за постигане на поставените цели, е **решаването на проблема „отпадане от училище“**.

Съгласно ЗПУО **„Отпадане от училище“** е отписването от училище на ученик до 18 годишна възраст преди завършване на последен гимназиален клас. Тази нормативно рамкирана дефиниция определя два основни критерия, за да бъде определен ученик като „отпаднал от училище“ :

- на първо място – ученикът да е до 18-годишна възраст;
- на второ място – ученикът да няма продължаване на образованието в друго учебно заведение или под друга институционализирана форма.

Младежите, отпаднали от системата на образованието нямат придобита степен на професионална квалификация и възможностите им за завръщане в системата на образованието са ограничени. Те са в неравностойно положение на пазара на труда и имат нисък шанс за трудова реализация. Ето защо е необходимо да се търсят причините за това отпадане, за да се оптимизират мерките за превенция на проблема и предотвратяване превръщането на тези младежи в малограмотни и непригодни за трудовия пазар лица.

II. МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ В ПРЕВЕНЦИЯТА НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ НА УЧИЛИЩНО НИВО

Ролята и мястото на училището в превенцията на отпадането от образователната система могат да бъдат разглеждани в няколко основни аспекта:

- отпадането от училище се определя от множество причини, които въздействат комплексно. Това налага да се подхожда също така

комплексно и системно към превенцията на този проблем, като се отчитат задължително индивидуалните специфики на всеки отделен случай;

- необходимо е своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане, за които често се използва понятието „ранен учебен неуспех“, за да се определи степента на застрашеност на ниво индивидуални случаи и на училището като цяло;
- създаване на ефективен механизъм за събиране на информация за посещаемостта в училище и за анализ на причините за отсъствия и отпадане от образователната система;
- разработване на система от извънкласни и извънучилищни дейности, които в съответствие с интересите и възможностите на застрашените от отпадане ученици да развиват силните страни на личността и да се постига по-добра интеграция в образователната среда като цяло;
- осигуряване на педагогическа подкрепа за тези деца от страна на учителите, педагогическите специалисти и училищното ръководство, посредством прилагане на индивидуален подход, както и самостоятелна и групова работа по наваквсащи програми;
- осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици и вече отпаднали такива.

III. КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

В зависимост от резултатите от диагностициране на риска за отпадане от училище, на училищно ниво може да се планират и реализират следните конкретни мерки:

- последователно и системно проследяване на отсъствията – дали са от определени учебни предмети и при определени преподаватели и търсене на информация за причините;
- своевременно уведомяване на родителите или други лица, отговарящи за децата, за всяко отсъствие;

- при често извиняване на отсъствия от родителите – провеждане на разговори за реалните причини за отсъствията;
- при трудности в семейната ситуация ученикът да се насочи към консултации с педагогическия съветник, за намаляване на напрежението у детето;
- сезиране на Отдел „Закрила на детето“, ако ученикът е обект на физически и/или психически тормоз;
- при наличие на финансови трудности, насочване на родителите за материална и финансова подкрепа към дирекция „Социално подпомагане“;
- разговор с родителите за уеднаквяване на изискванията към детето;
- поддържане на непрекъснат контакт с родителите, с цел информиране за състоянието на ученика в училище;
- осигуряване на подкрепа от педагогическия съветник или други преподаватели, за подобряване на взаимоотношенията между родителите и училището;
- подкрепа за повишаване на нивото на владеене на българския език чрез допълнителни занятия, за деца с трудности в усвояването му;
- при системно слаб успех или влошаване на успеха да се търси съдействието на преподавателите и да се засили индивидуалната работа с ученика;
- създаване на „менторство“ между ученика и негови съученици, които имат висок успех и добра дисциплина и може да го подкрепят за пълноценно участие в училищния живот;
- разговор с родителите за повишаване на вниманието към подготовката на детето за училище въщи и оказване на подкрепа на родителите;
- при чести конфликти, агресивност или дезадаптивност на ученика към класа и/или при проблеми с преподавателите, да се насочи към педагогическия съветник за индивидуални консултации и подкрепа.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Всички участници в образователния процес е необходимо да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигане на поставените цели.

За изпълнението на Програмата училището може да потърси съдействие от неправителствени организации, центрове за социални услуги за деца и семейства, Обществения съвет към училището.